

9 grudnia 2024

Na przekór chorobie głos się rozchodzi. Wigilia laryngektomowanych w ŚCO

W jadalni Świętokrzyskiego Centrum Onkologii po raz kolejny przy wigilijnym stole zasiedli obok siebie pacjenci, którzy przebyli radykalny zabieg usunięcia krtani oraz pracownicy Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi ŚCO, na co dzień niosący im pomoc i opiekę medyczną. Było wspólne łamanie się opłatkiem, życzenia składane lekko zachrypniętym, ale własnym głosem, dzięki protezom głosowym, które rutynowo są wszczepiane pacjentom po radykalnej laryngektomii (usunięciu krtani) w tym ośrodku. Koncert kolęd przygotowała „Kapela Folknuta” kierowany

przez Jana Gozdka, również pacjenta po radykalnej laryngektomii.

Jak będę mówić bez krtani?

Leczenie zaawansowanego raka krtani wymaga całkowitego usunięcia krtani, a co za tym idzie, pozbawia chorego głosu. Wielu pacjentów warunkuje zgodę na leczenie operacyjne od możliwości odtworzenia głosu. – Ja pamiętam dobrze czasy kiedy nie było protez głosowych i nie mogliśmy pacjentowi zapewnić, że po zabiegu będzie mógł mówić. I część pacjentów nie decydowała się na leczenie operacyjne, wolała umrzeć niż stracić możliwość porozumiewania się z innymi. Dla nas to były irracjonalne wybory, ale to pokazuje, jak ważne jest bycie w społeczeństwie – mówi dr n. med. Sławomir Okła, specjalista otorynolaryngologii, kierownik Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi ŚCO. – Stąd rehabilitacja pacjentów przy pomocy protez głosowych, której my tutaj byliśmy pionierami w Polsce i rutynowo stosujemy ją od 25 lat, daje szansę ponad 90 procentom pacjentów na powrót do normalnego życia. Bo to jest nie tylko porozumiewanie się z innymi i rozmowa z rodziną czy z przyjaciółmi, ale to jest powrót do pracy. Z punktu widzenia społecznego wydatek na protezę głosową to jest zysk, dlatego, że ci pacjenci dalej płacą podatki. To jest inwestycja, która przynosi wielokrotny zwrot – podkreśla dr Sławomir Okła.

Po leczeniu można mówić i funkcjonować w społeczeństwie

– Można żyć, nawet całkiem dobrze po tej chorobie. Ja uważam, że jestem całkiem zdrowy – mówi Marek Walo, zastępca przewodniczącego zarządu Świętokrzyskiego Oddziału Rejonowego Polskiego Towarzystwa Laryngektomowanych. 12 lat temu zachorował na raka krtani, przeżył radykalną laryngektomię. Jak podkreśla choroba zmotywowała go do zmiany swojego życia, zaczął bardziej o siebie dbać, codziennie jeździ na rowerze po kilkadziesiąt kilometrów, angażuje się w działalność społeczną i wolontariat. – Jesteśmy żywym przykładem, że leczenie jest skuteczne i można się normalnie porozumiewać. Tłumaczmy to pacjentom, którzy boją się, że po operacji stracą głos. Dajemy sobie wsparcie, dzielimy się doświadczeniami, bo my mamy już to leczenie za sobą – dodaje.

Świętokrzyski Rejonowy Oddział Polskiego Towarzystwa Laryngektomowanych zrzesza blisko 80 członków i jest obecnie najliczniejszym w Polsce. W każdy poniedziałek o godz. 12.00 w świetlicy Kliniki Radioterapii ŚCO odbywają się bezpłatne zajęcia grupowe dla pacjentów po usunięciu krtani i ich bliskich.

Lider w chirurgicznej rehabilitacji głosu

Rocznie w ŚCO z powodu raka krtani leczonych jest około 100 osób, także spoza województwa świętokrzyskiego. Klinika OChGiS ŚCO jako pierwszy ośrodek w kraju rozpoczęła w 2001 roku jednoczesne implantowanie protez głosowych u pacjentów po całkowitej laryngektomii zanim jeszcze NFZ zaczął refundować tę procedurę (w dalszym ciągu NFZ nie refunduje implantacji protezy głosowej wykonywanej jednocześnie podczas operacji całkowitego usunięcia krtani; koszty implantacji ponosi ŚCO, dla pacjenta zabieg jest bezpłatny). Pacjenci w Kielcach rozpoczynają w 12 dobie po operacji naukę mówienia pod kierunkiem logopedy i wychodzą ze szpitala mówiąc swoim głosem, po 2-3 dniach nauki, co pozwala im na powrót do normalnej aktywności. Obecnie w Klinice Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi ŚCO rocznie wykonywanych jest ok. 50 laryngektomii wraz z jednoczesną implantacją protezy głosowej oraz ok. 400 zabiegów wymiany protezy głosowej. Ośrodek dynamicznie się rozwija, jest liderem na rynku polskim i europejskim pod względem chirurgicznej rehabilitacji głosu i mowy u chorych po całkowitym usunięciu krtani. Szkoli w tym zakresie, zarówno lekarzy z Polski, jak i z zagranicy.